

KVALITETSDEKLARATION

Avfall, förpackningar

Ämnesområde

Miljö

Statistikområde

Avfall

Produktkod

MI0307

Referenstid

2021

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål.....	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	4
1.2.1 Objekt och population	4
1.2.2 Variabler	5
1.2.3 Statistiska mått	6
1.2.4 Redovisningsgrupper	7
1.2.5 Referenstider	7
2 Tillförlitlighet.....	7
2.1 Tillförlitlighet totalt	7
2.2 Osäkerhetskällor	8
2.2.1 Urval	8
2.2.2 Ramtäckning.....	8
2.2.3 Mätning.....	9
2.2.4 Bortfall.....	11
2.2.5 Bearbetning	11
2.2.6 Modellantaganden	11
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	11
3 Aktualitet och punktlighet.....	11
3.1 Framställningstid	11
3.2 Frekvens	11
3.3 Punktlighet	11
4 Tillgänglighet och tydlighet.....	12
4.1 Tillgång till statistiken	12
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik.....	12
4.3 Presentation	12
4.4 Dokumentation.....	12
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	12
5.1 Jämförbarhet över tid	12
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	14
5.3 Sam användbarhet i övrigt	15
5.4 Numerisk överensstämmelse	15
Allmänna uppgifter	16
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	16
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	16
C Bevarande och gallring	16
D Uppgiftsskyldighet.....	16
E EU-reglering och internationell rapportering	16
F Historik.....	16
G Kontaktuppgifter.....	16

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med undersökningen är att sammanställa förpackningsstatistik och därmed den årliga uppföljningen av producentansvaret för förpackningar, samt att tillgodose Sveriges internationella rapporteringar på avfallsområdet. Uppgifterna avser att täcka statistikbehoven för nationell uppföljning av producentansvaret för förpackningar och rapportering till EU enligt förpackningsdirektivet.

Naturvårdsverket är statistikansvarig myndighet för den nationella avfallsstatistiken i Sverige¹. Denna kvalitetsdeklaration har sammanställts av SMED² på uppdrag av Naturvårdsverket.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistikens användare är i första hand Naturvårdsverket. Naturvårdsverket ska bland annat förse regeringen med underlag för nationell uppföljning av producentansvaret för förpackningar såsom det specificeras i förordning (2018:1462³) om producentansvar för förpackningar, samt för internationell rapportering enligt EU-direktiv 94/62/EG om förpackningar och förpackningsavfall.

Producentansvaret för förpackningar innebär i praktiken att producenter ansvarar för att förpackningsavfall samlas in och materialåtervinns i enlighet med de nationella och EU-gemensamma målen. Producenter är aktörer som för in en förpackad vara eller en förpackning till Sverige, tillverkar en förpackning eller fyller en förpackning i Sverige. Producenterna är också skyldiga att rapportera in uppgifter till Naturvårdsverket för uppföljning av de nationella målen och mål gemensamma inom EU. Regler om uppgiftsskyldigheten regleras även i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2020:8⁴) om skyldighet att lämna uppgifter om förpackningar och förpackningsavfall.

Till följd av ändringar i förpackningsdirektivet ställs det nya och högre krav inom producentansvaret för förpackningar i Sverige från och med referensår 2020. Ändringarna har implementerats i förordning (2018:1462) om producentansvar för förpackningar och i Naturvårdsverkets föreskrifter om skyldigheter att lämna uppgifter om förpackningar och förpackningsavfall (NFS 2020:8).

¹ Förordning (2012:989) med instruktion för Naturvårdsverket

² SMED utgör en förkortning för Svenska MiljöEmissionsData, som är ett samarbete mellan IVL, SCB, SLU och SMHI.

³ [Förordning \(2018:1462\) om producentansvar för förpackningar Svensk författningssamling 2018:2018:1462 t.o.m. SFS 2021:1004 - Riksdagen](#)

⁴ [NFS 2020:8 Naturvårdsverkets föreskrifter om skyldighet att lämna uppgifter om förpackningar och förpackningsavfall \(naturvardsverket.se\)](#)

Från och med referensår 2021 samlas inte uppgifter om returpapper in. Det beror på att förordning (2018:1463) om producentansvar för returpapper upphörde att gälla den 1 januari 2022. Det påverkar inte redovisningen eftersom returpapper tidigare inte ingått i redovisningen på grund av sekretess.

För att följa upp i vilken utsträckning producentansvaret fungerar behövs statistik över förpackningar satta på marknaden samt över insamling och återvinning av förpackningsavfall.

Övriga användare av statistiken är bland annat forskare, massmedia, konsulter och intresserad allmänhet.

1.2 Statistikens innehåll

Statistiken belyser total tillförd mängd förpackningar på den svenska marknaden under 2021. Statistiken redovisas efter förpackningsslag. Dessutom redovisas hur stor mängd av dessa förpackningar som under samma period samlas in i Sverige för att materialåtervinnas. Baserat på uppgifter om tillförd mängd förpackningar och materialåtervinning beräknas även en materialåtervinningsgrad.

1.2.1 Objekt och population

Intressepopulationen är i vid mening alla förpackningar som genereras av producenter i Sverige. Vem som är en producent och vad som är en förpackning definieras i förordning (2018:1462) om producentansvar för förpackningar.

Målpopulationen i denna undersökning är förpackningar som sätts på marknaden av producenter enligt ovannämnda förordning. En stor andel av producenterna anses vara anslutna till ett så kallat materialbolag. Med materialbolag menas, i denna undersökning, bolag där flera producenter gått samman för att uppfylla sitt producentansvar genom att inrätta och driva insamlingssystem för förpackningar. Observationsobjekten utgörs till övervägande del av materialbolag, som i sin tur sammanställer uppgifter om målobjekten dvs. förpackningar. Det finns också producenter som uppfyller sitt producentansvar utan att vara anslutna till ett materialbolag. Dessa aktörer utgör också observationsobjekt. Se vidare i avsnitt 2.2.2 *Ramtäckning* för diskussion om täckning.

I okänd omfattning förekommer det att förpackningar som är satta på en utländsk marknad förs in i Sverige av privatpersoner, samt omvänt, att förpackningar som är satta på den svenska marknaden förs ut ur Sverige av privatpersoner. Denna privatimport och privatexport av förpackningar hanteras inom förpackningsstatistiken på följande sätt: Privatexporterade (svenska) förpackningar som samlas in för materialåtervinning i utlandet räknas inte med i den svenska statistiken. Privatimporterade (utländska) förpackningar som samlas in för materialåtervinning i Sverige ska inte räknas in i statistiken över materialåtervunna mängder.

För samtliga förpackningsslag, utom pantburkar av aluminium och PET-flaskor med pant, är det dock i praktiken svårt att i statistiken särskilja materialåtervinning av privatimporterade förpackningar från

materialåtervinning av förpackningar som är satta på den svenska marknaden. Detta medför ett mätfel som beskrivs mer i avsnitt 2.2.3 *Mätning*.

1.2.2 Variabler

De huvudsakliga målvariablerna är:

- Total tillförd mängd förpackning per förpackningsslag
- Total mängd materialåtervunnen förpackningsavfall per förpackningsslag
- Materialåtervinningsgrad per förpackningsslag
- Total tillförd mängd förpackning per förpackningsslag (uppräknat)
- Materialåtervinningsgrad per förpackningsslag (uppräknat)

Observationsvariablerna:

- Total mängd förpackningar som släpptes ut på den svenska marknaden för första gången, per förpackningsslag
- Total mängd återanvändbara förpackningar som släpptes ut på den svenska marknaden för första gången, per förpackningsslag
- Total mängd förpackningsavfall som uppstod och hanteras inom Sverige, per förpackningsslag
- Total mängd förpackningsavfall som uppstod inom, men som återvanns utanför Sverige, per förpackningsslag
- Total mängd förpackningsavfall som uppstod utanför, men som återvanns i Sverige, per förpackningsslag
- Total mängd förpackningar som satts på marknaden, men inte materialåtervunnits, per förpackningsslag
- Total mängd förpackningar i det kommunala restavfallet, per förpackningsslag
- Total mängd förpackningar i det kommunala restavfallet som satts på marknaden, per förpackningsslag

Målvariabeln "Total tillförd mängd förpackning per förpackningsslag" härleds genom addition av observationsvariablerna "Total mängd förpackningar som släpptes ut på den svenska marknaden för första gången, per förpackningsslag" och "Total mängd återanvändbara förpackningar som släpptes ut på den svenska marknaden för första gången, per förpackningsslag".

Målvariabeln "Total mängd materialåtervunnen förpackningsavfall per förpackningsslag" härleds genom addition av observationsvariablerna "Total mängd förpackningsavfall som uppstod och hanteras inom Sverige, per förpackningsslag" och "Total mängd förpackningsavfall som uppstod inom, men som återvanns utanför Sverige, per förpackningsslag".

Vidare tillämpas i denna rapportering den definition av begreppet materialåtervinning som fastställs av EU. Från referensår 2020 har nya beräkningspunkter för materialåtervinning införts. Beräkningspunkterna finns i bilaga II i EU kommissionens genomförandebeslut (2019/665) om ändring av beslut 2005/270/EG om fastställande av tabellformat för databassystemet enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (94/62/EG) om förpackningar och förpackningsavfall.

Målvariabeln "Materialåtervinningsgrad per förpackningsslag" härleds genom att dividera målvariabeln "Total mängd materialåtervunnen förpackningsavfall per förpackningsslag" med "Total tillförd mängd förpackning per förpackningsslag".

Från och med referensår 2021 tillkommer två målvariabler "Total tillförd mängd förpackning per förpackningsslag (uppräknat)" samt "Materialåtervinningsgrad per förpackningsslag (uppräknat)". Variablerna är uppräknade mängder med syftet att minska underskattningen av tillförd mängd och på så vis minska överskattningen av materialåtervinningsgraden i procent. Dessa variabler har tagits fram med uppgifter från plockanalyser av kommunalt restavfall från Avfall Web. Resultaten från plockanalyserna korrigeras för fukt och smuts med 20–30 procents matavfallsandel.

Målvariabeln "Total tillförd mängd förpackning per förpackningsslag (uppräknat)" beräknas i följande tre steg:

1. "Total tillförd mängd förpackning per förpackningsslag" subtraherat med "Total mängd materialåtervunnen förpackningsavfall per förpackningsslag" ger "Total mängd förpackningar som satts på marknaden, men inte materialåtervunnits, per förpackningsslag"
2. "Total mängd förpackningar i det kommunala restavfallet, per förpackningsslag" subtraherat med "Total mängd förpackningar som satts på marknaden, men inte materialåtervunnits, per förpackningsslag" ger den "Totala mängden förpackningar i restavfall som satts på marknaden, per förpackningsslag".
3. "Total tillförd mängd förpackning per förpackningsslag" adderat med "Totala mängden förpackningar i restavfall som satts på marknaden, per förpackningsslag" ger målvariabeln "Total tillförd mängd förpackning per förpackningsslag (uppräknat)".

Målvariabeln "Materialåtervinningsgrad, per förpackningsslag (uppräknat)" härleds genom att dividera målvariabeln "Total mängd materialåtervunnen förpackningsavfall, per förpackningsslag" med "Total tillförd mängd förpackning, per förpackningsslag (uppräknat)".

De tillkomna variablerna kompenserar för de förpackningar som inte täcks in i datainsamlingen via enkät utan hamnar i det kommunala restavfallet. Det kan handla om förpackningar som satts på marknaden av friåkare men även privatimport.

1.2.3 Statistiska mått

Statistiken redovisas i följande mått:

- Total tillförd mängd förpackning per förpackningsslag, redovisas i ton (tillförd mängd i ton)
- Total mängd materialåtervunnen förpackningsavfall per förpackningsslag, redovisas i ton (materialåtervinning i ton)
- Materialåtervinningsgrad per förpackningsslag, redovisas i procent (materialåtervinningsgrad i procent)

- Uppräknad total tillförd mängd förpackning per förpackningsslag, redovisas i ton (Tillförd mängd i ton uppräknat)
- Uppräknad materialåtervinningsgrad per förpackningsslag, redovisas i procent (materialåtervinningsgrad i procent uppräknat)

1.2.4 Redovisningsgrupper

Statistiken redovisas uppdelat på förpackningsslag. Exempel på förpackningsslag är glasförpackningar, träförpackningar och pantburkar av aluminium.

1.2.5 Referenstider

Referensperioden är kalenderåret 2021.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Undersökningen är en totalundersökning med bortfall. Skattningsförfarandet består i att summera tillförd mängd och materialåtervunnen mängd per förpackningsslag. Materialåtervinningsgraden skattas som kvoten av dessa. Ingen justering görs för eventuella täckningsfel.

Tillförlitligheten för "materialåtervunnen mängd i ton" bedöms vara mycket god för PET-flaskor med pant och Pantburkar av aluminium, samt god för plast-, glas-, metall- och pappersförpackningar. För träförpackningar finns det problem med undertäckning.

Bortfallet i undersökningen gäller träförpackningar där uppgiftslämnarna är frivilliga att besvara enkäten gällande reparationer sedan referensår 2021. Storleken på bortfallet gör att uppgifterna inte kan redovisas för referensår 2021.

För materialåtervinning speglar beräkningspunkten den faktiska återvinningen av förpackningar till nya produkter. Information om respektive förpackningsslags beräkningspunkt finns i Naturvårdsverkets föreskrifter om skyldighet att lämna uppgifter om förpackningar och förpackningsavfall (NFS 2020:8). Denna metod har medfört att materialåtervinningsgraden har minskat jämfört med materialåtervinning som rapporterats innan 2020. Den nya metoden innebär att tillförlitligheten för "materialåtervunnen mängd i ton" ökar.

Jämförelse med andra datakällor indikerar att "tillförd mängd i ton" (satt på den svenska marknaden) kan vara underskattad för alla förpackningsslag utom pantburkar av aluminium och PET-flaskor med pant, vilket i sin tur leder till överskattning av "materialåtervinningsgrad i procent".

För referensår 2021 har två variabler lagts till; tillförd mängd i ton (uppräknat) samt materialåtervinningsgrad i procent (uppräknat). Dessa mängder ska ses som en indikation på hur stora mängder förpackningar som hamnar i det kommunala restavfallet och därmed inte ingår i insamlingen om tillförda mängder. Uppräkningen ska därför kompensera för underskattningen och öka tillförlitligheten i mängderna satt på marknaden och på så vis minska överskattningen av materialåtervinningsgraden. Läs mer om under- och överskattningen under 2.2.2 *Ramtäckning*.

För referensår 2020 användes för första gången en webbenkät i stället för tidigare års pappersenkät. De nya kraven har inneburit att fler frågor behövde ställas till uppgiftslämnarna och då underlättar en webbenkät. Användandet av en webbenkät möjliggjorde också att information om variabler och kontroller av data kunde införas direkt i enkäten. Det bedöms minska risken för felrapportering på grund av att uppgiftslämnaren missuppfattat eller tolkat ett begrepp annorlunda. Mer information om mätningen finns under avsnitt 2.2.3.

Statistiken redovisas utan osäkerhetsintervall.

2.2 Osäkerhetskällor

De främsta osäkerhetskällorna är ramtäckning, mätning och modellantaganden. Dessa beskrivs nedan.

2.2.1 Urval

Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken. Undersökningen är en totalundersökning och inget urval förekommer.

2.2.2 Ramtäckning

Rampopulationen utgörs av ett register över materialbolag och uppdateras årligen av SMED tillsammans med genomförda sökningar efter aktuella bolag som täcks av producentansvaret.

Ramen är behäftad med undertäckning, men undertäckningens storlek har inte gått att kvantifiera. Det finns ett okänt antal så kallade friåkare, det vill säga producenter som sätter förpackningar på marknaden men som inte är anslutna till ett materialbolag eller tar eget ansvar. Friåkare ingår inte i rampopulationen. Det finns inte heller någon ram över producenter som tar eget ansvar utan att vara anslutna till ett materialbolag. Det gör att den exakta mängden förpackningar som sätts på marknaden är okänd och att statistiken inte blir helt rättvisande.

En annan täckningsrelaterad osäkerhet orsakas av att förpackningsavfall från distansförsäljning⁵ inte omfattas av producentansvar. Detta förpackningsavfall ingår således inte i målpopulationen. Det finns inga uppgifter om hur stora mängder förpackningar som satts på den svenska marknaden genom distansförsäljning. Förpackningsavfall från distansförsäljningen i Sverige som samlas in och återvinns inom producenternas insamlingssystem utgör en övertäckning, vars storlek är okänd.

Problematiken med friåkare (undertäckning av förpackningar satta på marknaden) och/eller distansförsäljning (övertäckning av förpackningar som samlats in för återvinning) bidrar till att materialåtervinningsgraden överskattas för samtliga förpackningsslag utom PET-flaskor med pant och pantburkar av aluminium. Omfattningen av överskattningen är okänd och varierar sannolikt mellan de olika förpackningsslagen. Denna överskattning kompenseras till viss del genom att variablerna tillförd mängd i ton

⁵ Med distansförsäljning menas försäljning av varor som transporteras av säljaren till köpare i andra EU-länder. Exempelvis genom postorderförsäljning eller internet-handel.

(uppräknat) samt materialåtervinningsgrad i procent (uppräknat) redovisas för 2021 (se avsnitt 2.1 *Tillförlitlighet totalt*).

För återvinning och retursystem för träförpackningar förekommer det undertäckning eftersom det saknas materialbolag för dessa producenter. Dessa aktörer är från och med referensår 2021 frivilliga att svara på enkäten. Tidigare rapporterade en intresseorganisation för en stor andel av producenterna men från 2021 rapporterar varje enskild producent. Det har lett till ett större bortfall för referensår 2021 vilket gör att uppgifterna inte kan redovisas.

Undertäckningen medför även att viss återvinning och förberedelse för återanvändning inte ingår i statistiken varpå materialåtervinningsgraden underskattas. Denna problematik gäller endast träförpackningar. Från och med referensår 2020 ses inte förberedelse för återanvändning som materialåtervinning, däremot räknas reparation av träförpackningar med. Men det leder totalt sett till att materialåtervinningsgraden är lägre än tidigare år från och med referensår 2020.

2.2.3 Mätning

Undersökningen genomförs som webbenkät och består av fyra block;

1. Tillförd mängd förpackningar
2. Insamlad mängd förpackningsavfall
3. Materialåtervinning, energiåtervinning, annan återvinning samt bortskaffande av förpackningsavfall
4. Kvalitativa frågor om lämnade uppgifter

I den första delen får uppgiftslämnaren klicka i de förpackningsmaterial som företaget har. De har också möjlighet att skriva in det material som de har i en fritextruta om de har ett övrigt material som inte finns bland alternativen. Resten av enkäten filtreras då till endast de materialslag som är aktuella.

I enkäten ska uppgiftslämnarna specificera materialen, vilket gör att de kan missa eller låta bli att rapportera hela materialslag eller därav-poster⁶ som har betydelse för statistiken, vilket i så fall leder till en form av partiellt bortfall. Förtydliganden gjordes muntligen samt i enkäten för att öka rapporteringen av alla ingående material i kompositförpackningar för referensår 2021.

I block 1 ska uppgifter om tillförd mängd fyllas i, återanvändbara förpackningar ska skiljas ut som därav mängd och konsumentförpackningar ska anges som en därav mängd. I block 2 ska insamlad mängd fyllas i samt därav mängd kommunalt förpackningsavfall. I block 3 redovisas materialåtervinningen, energiutvinningen, annan återvinning och bortskaffande. För samtliga ska därav mängden kommunalt förpackningsavfall redovisas.

En risk är att materialbolagen kan ha olika uppfattningar om vad som räknas som materialåtervinning. Exempelvis kan förberedelse för återanvändning tolkas som materialåtervinning. I webbenkäten har informationsrutor integrerats i frågorna men det tar inte helt bort risken för feltolkning.

⁶ En därav-post kan till exempel vara att fraktionen metall delas upp i delfraktionerna stål och aluminium.

Uppgifterna från materialbolagen bygger på insamlade uppgifter från deras anslutna producenter samt uppskattningar som materialbolagen gör. SMED har inte möjlighet att verifiera de rapporterade uppgifterna. Däremot utförs en rimlighetsbedömning och logiska samband kontrolleras.

I webbenkäten har ett antal kontroller lagts in för att kontrollera inmatade uppgifter. Det gör att uppgiftslämnaren kan få en varning av systemet om att kontrollera inmatade uppgifter, om de till exempel missat att besvara en obligatorisk fråga. För att förenkla förståelsen för de olika begreppen har enkäten byggts upp som en beräkning för att visa vilka mängder som ska ingå respektive inte i en total mängd. Uppgiftslämnaren får en varning om en beräkning inte stämmer, till exempel om en summering inte skulle summeras upp till ett angett totalvärde. Detta tros minska risken för felrapporteringar.

En annan typ av mätfel uppstår till följd av privatimport av förpackningar. I de fall där privatimporterade förpackningar samlas in i Sverige och materialåtervinns bidrar det till en överskattning av materialåtervunna mängder och materialåtervinningsgraden, eftersom privatimporterade förpackningar inte ska ingå i statistiken. Eftersom insamlingssystemen för de olika förpackningsslagen varierar påverkas statistiken på olika sätt av privatimport. Nedan beskrivs vilken mätfelseffekt som privatimporterade förpackningar bidrar till.

Förpackningsslag	Mätfelseffekt av privatimport	Förklaring:
PET-flaskor med pant	Privatimport orsakar inget mätfel.	I och med att privatimporterade PET-flaskor ej tas emot i insamlingssystemet.
Pantburkar av aluminium	Privatimport orsakar inget mätfel.	I och med att privatimporterade pantburkar identifieras i insamlingssystemet, och exkluderas i statistiken.
Övriga förpackningsslag	Privatimporterade förpackningar bidrar till överskattning av materialåtervunna mängder och materialåtervinningsgraden.	En okänd delmängd privatimporterade förpackningar ingår i uppgifterna från materialbolagen.

Av ovanstående framgår det att privatimport av förpackningar bidrar till överskattning av materialåtervunna mängder och materialåtervinningsgraden för samtliga förpackningsslag utom pantburkar av aluminium och PET-flaskor med pant. Det har inte varit möjligt att kompensera för dessa mätfel och det finns inget sammanfattande mått på hur stor mätosäkerheten är.

2.2.4 Bortfall

I årets undersökning förekom det objektsbortfall gällande träförpackningar. Från och med referensår 2021 ska varje enskild producent rapportera in uppgifter då den tidigare intresseorganisationen upphört att samla in uppgifterna. Träreparatörerna är även frivilliga att svara på undersökningen. Frivilligheten samt förändringen i rapporteringen ledde till ett större bortfall än för tidigare år. Det gör att uppgifterna för träförpackningar inte kan redovisas för referensår 2021.

Avseende 2021 har uppgifter om hur stor mängd privatimporterade pantburkar som samlats in i det svenska pantretursystemet inte erhållits, trots att insamlade data från tidigare år och andra datakällor visar att det även under 2021 förekommit att privatimporterade burkar nått det svenska pantretursystemet. Detta partiella bortfall har åtgärdats genom imputering med värdet avseende 2017, vilket är det senast tillgängliga. Imputeringen medför en osäkerhet, men antagandet att mängden är samma som det senaste året för vilket uppgifter finns tillgängliga bedöms ge en mer rättvisande statistik än antagandet att mängden är noll. Samma modell användes för 2021 och någon mer avancerad modell har inte tagits fram.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfelet bedöms vara litet eftersom frågeformuläret innehåller relativt få uppgifter och uppgifterna granskas enligt uppsatta rutiner.

Inga särskilda studier kring bearbetningsfel har genomförts men det finns för närvarande ingenting som pekar på att det skulle förekomma bearbetningsfel som på något sätt snedvrider statistiken.

2.2.6 Modellantaganden

Samtliga antaganden beskrivs i avsnitten ovan, se exempelvis 2.2.2 *Ramtäckning* och 2.2.4 *Bortfall*.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutlig statistik redovisas.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Statistiken publiceras nio till tio månader efter referensperiodens slut.

3.2 Frekvens

Undersöknings-, publicerings- och uppgiftsinsamlingsfrekvensen är årligen.

3.3 Punktlighet

Statistiken har publicerats enligt av Naturvårdsverket fastställd publiceringsplan.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken finns publicerad på SCB:s webbplats. Dels i ett diagram som visar materialåtervinning och materialåtervinningsmål för olika förpackningsslag i procent, dels i en tabell i statistikdatabasen. Statistiken finns publicerad med tidsserier som sträcker sig mellan referensår 2012–2019. På grund av tidigare nämnda nya beräkningspunkter för materialåtervinning samt förändrade redovisningsgrupper i form av förpackningsslag sker ett tidsseriebrott från och med 2020 års data. Data från referensår 2020 presenteras därför i en ny tabell. På Naturvårdsverkets hemsida⁷ finns samlad information och statistik om förpackningar och de andra producentansvarsområdena.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Mer detaljerad statistik kan tas fram på uppdragsbasis. Utöver publicerade uppgifter omfattar datainsamlingen importerat och exporterat förpackningsavfall samt andelen konsumentförpackningar och kommunalt avfall. Dessa uppgifter särredovisas inte i statistikdatabasen.

4.3 Presentation

Statistiken publiceras i Statistikdatabasen på www.scb.se/MI0307. Här finns också en färdig tabell som visar måluppfyllelsen för det senast aktuella året.

På Naturvårdsverkets hemsida publiceras rapporten "Sveriges återvinning av förpackningar".

4.4 Dokumentation

Statistiken dokumenteras i denna kvalitetsdeklaration som publiceras på www.scb.se/MI0307. En metodbeskrivning av statistiken på engelska skickas också årligen med rapporteringen till Eurostat.

5 Jämförbarhet och sam användbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Tabell 2020 och framåt

De nya beräkningspunkterna som infördes 2020 gör att det inte går att jämföra materialåtervinningen för referensår 2020 och 2021 med tidigare år. Det gör att en ny tidsserie skapas från och med 2020. Jämförbarheten bakåt för tillförd mängd bedöms däremot vara god för de förpackningsslag vars beräkningspunkt inte förändrats. Från och med januari 2020 gäller även högre materialåtervinningsmål än tidigare för alla förpackningsslag förutom för PET-flaskor med pant och pantburkar av aluminium. Eftersom de nya beräkningspunkterna bättre speglar den faktiska materialåtervinningen är materialåtervinningsmålen svårare att nå än tidigare.

Materialåtervinningsmålen för förpackningsslaget Plast exklusive PET försvann från och med 2020 och ersattes av ett mål för Plast, inklusive PET-

⁷ [Producentansvar för förpackningar \(naturvardsverket.se\)](http://naturvardsverket.se)

flaskor med pant. Detsamma gäller för Metall, ej pantburkar som ersatts av Järnbaserad metall (stål) och Aluminium, inklusive pantburkar. Det medför att de tidigare förpackningsslagen stryks från och med 2020. Det medför även att mängderna inte är jämförbara med tidigare år.

Tabell 2012–2019

I tabellen som sträcker sig fram till 2019 är jämförbarheten mellan åren god för glasförpackningar, pappersförpackningar och PET-flaskor. Jämförbarheten för övriga plastförpackningar är god från och med referensår 2013. För träförpackningar, pantburkar och metallförpackningar förekommer det tidsseriebrott mellan referensåren 2015 och 2016, samt mellan 2016 och 2017.

Plastförpackningar och PET-flaskor med pant

Från referensår 2020 ingår PET-flaskor med pant i materialslaget Plast. Uppföljningen av förpackningstypen Plast, ej PET-flaskor har upphört och ersatts av Plast, inklusive PET-flaskor med pant. Detta på grund av ovan nämnda förändring av materialåtervinningsmålen. Förpackningsslaget PET-flaskor med pant ska ses som en delmängd till Plast, inklusive PET-flaskor med pant. Det gör att materialåtervinningsgraden inte är jämförbar med tidigare år.

Träförpackningar

För referensår 2021 kan statistik gällande träförpackningar inte redovisas på grund av bortfall. Mer information finns i avsnitt 2.2.4 *Bortfall*.

Fram till referensår 2020 räknades förberedelse för återanvändning med i materialåtervinningen, men på grund av förändrade rapporteringskrav räknas de från och med 2020 inte med. Däremot räknas reparation för återanvändning med när materialåtervinning, procent tas fram från och med 2020. Det gör att det inte går att jämföra materialåtervinningen 2020 med tidigare år.

Naturvårdsverket har avseende referensår 2016 förtydligat för uppgiftslämnarna hur återvinning av träförpackningar bör rapporteras, vilket resulterat i att statistiken för 2016 skiljer sig mycket från tidigare års statistik. Även mellan 2016 och 2017 är det stora skillnader i statistiken. Enligt uppgiftslämnaren beror det på förändrade rapporteringsrutiner hos sina medlemsföretag, det vill säga att rapporteringen avseende 2016 var behäftad med betydande mätfel.

Pantburkar av aluminium och metallförpackningar

Från och med referensår 2020 delas metallförpackningar upp på två förpackningsslag: Järnbaserad metall (stål) och Aluminium, inklusive pantburkar. Förpackningsslaget Metall, ej pantburkar stryks därför från och med 2020. Detsamma gäller för materialåtervinningsmålet, vilket gör att det inte är jämförbart med tidigare år. Mängden importburkar ingår som en okänd delmängd i förpackningsslaget Aluminium, inklusive pantburkar.

Tabell 2012–2019

I tabellen fram till 2019 förekommer ett mätrelaterat tidsseriebrott mellan referensår 2015 och 2016, samt mellan 2016 och 2017.

Tidsseriebrott mellan 2015 och 2016

Fram till och med referensår 2015 har svenska pantburkar och så kallade importburkar⁸ som samlas in och materialåtervinns inom ramen för det största insamlingssystemet för metallförpackningar allokerats till förpackningsslag pantburkar. Detta innebär att dessa mängder har redovisats som förpackningsslaget pantburkar.

För referensår 2016 har svenska pantburkar som samlas in och materialåtervinns inom ramen för det största insamlingssystemet för metallförpackningar allokerats till förpackningsslag pantburkar. Däremot har inte de så kallade importburkarna allokerats till förpackningsslag pantburkar. Detta innebär att importburkarna, insamlade inom insamlingssystemet för metallförpackningar, redovisas som metallförpackningar 2016. Mängden importburkar ingår som en okänd delmängd i förpackningsslaget metallförpackning för 2019 års tabell.

Konsekvensen av detta är att det uppstår ett tidsseriebrott i statistiken för förpackningsslagen pantburkar och metallförpackningar mellan 2015 och 2016. Jämfört med 2015 är det för 2016 större materialåtervunna mängder allokerade till förpackningsslag metallförpackningar och motsvarande mindre materialåtervunna mängder allokerade till förpackningsslag pantburkar.

Tidsseriebrott mellan 2016 och 2017 (endast pantburkar, ej metallförpackningar)

Från och med referensår 2017 är det fastlagt av Naturvårdsverket att importburkar inte ska inkluderas i statistiken. Statistiken ska spegla insamlingen och materialåtervinningen av svenska pantburkar inom det svenska retursystemet för pantburkar. Detta medför att importburkar som samlas in (dvs. "pantas" utan ersättning) inte räknas med i beräkningen av materialåtervinningen av pantburkar. Konsekvensen av detta är att det uppstår ett tidsseriebrott i statistiken för förpackningsslaget pantburkar mellan 2016 och 2017. Jämfört med 2016 är det för 2017 mindre materialåtervunna mängder med i statistiken för förpackningsslag pantburkar.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Som framgår i avsnitt 2 ovan befaras tillförd mängd i ton vara underskattad, och därmed materialåtervinningsgraden vara överskattad, för samtliga förpackningsslag utom pantburkar och PET-flaskor. Detta bör beaktas vid jämförelser mellan olika förpackningsslag. Från och med referensår 2020 används som nämns i tidigare avsnitt nya beräkningspunkter för materialåtervinning som ger en bättre bild av den faktiska materialåtervinningen. De nya beräkningspunkterna leder till ett mer korrekt värde då punkten har flyttats närmare den faktiska materialåtervinningen i värdekedjan.

⁸ Dryckesförpackningar i metall utan svensk pantsymbol. I regel är dessa förpackningar importerade till Sverige av privatpersoner.

Som tidigare nämnt försvinner materialåtervinningsmålen för förpackningsslaget Plast ej PET-flaskor från och med 2020 och ersätts av ett mål för Plast, inklusive PET-flaskor med pant. Detsamma gäller för Metall, ej pantburkar som ersätts av Järnbaserad metall (stål) och Aluminium, inklusive pantburkar. Det medför att de tidigare förpackningsslagen stryks från och med 2020. PET-flaskor med pant respektive Pantburkar av aluminium är därför delmängder som inte ska inkluderas i en beräkning av totala mängder förpackningar.

För träförpackningar ingick förberedelse för återanvändning i materialåtervinning fram till 2019, vilket innebär att definitionen av materialåtervinning är vidare än för andra förpackningsslag. Detta har som beskrivits i tidigare avsnitt ändrats från och med 2020 och förberedelse för återanvändning är inte längre en del av materialåtervinningen. Däremot räknas reparation för återanvändning med när materialåtervinning, procent tas fram vilket gör att definitionen fortsatt är vidare än för andra förpackningsslag.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Det är ovanligt att annan statistik finns redovisad på samma nivå och därför är samanvändbarheten begränsad.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Den numeriska överensstämmelsen är överlag god. Smärre avvikelser kan dock förekomma på grund av avrundning.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken är officiell.

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

C Bevarande och gallring

Bevarandebehov är under utredning.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet gäller enligt förordningen (2018:1462) om producentansvar för förpackningar och Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2020:8).

E EU-reglering och internationell rapportering

Statistiken regleras enligt internationell rapportering enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG av den 20 december 1994 om förpackningar och förpackningsavfall.

F Historik

Statistiken har producerats sedan referensår 1996, enligt dåvarande Förordning (1997:185) om producentansvar för förpackningar. Första gången SMED producerade statistiken var 2002. Statistiken finns publicerad på SCB:s webbplats från och med referensår 2012.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Naturvårdsverket
Kontaktinformation	Avfallsstatistikgruppen
E-post	avfallsstatistik@naturvardsverket.se
Telefon	010-698 10 00 (växel)